

sedaj ime samo po Retečah. Gorenji vasi pa je ostal ta nejudski uradni privesek, namesto da bi rekli Gorenja vas pri Retečah.

Za vas *Ostri vrh* je uradna raba ohranila starinski način pisave Ojstri vrh. Govorimo resda »ojster«, vendar ne pišemo »ojster nož«. Potemtakem bi morali pisati tudi »Dajne« namesto Danje, »Bodule« namesto Bodovlje.

Podgora pri Trebiji bi se morala po razlagi Luke Pintarja s Hotavelj, nekdanjega ravnatelja licejske knjižnice v Ljubljani, imenovati *Pógara*, kakor pravijo domačini. To ime ni spačenka Podgore, temveč izvira od besede pogoreti in izdaja, da so tod nekoč s požiganjem iztrebili gozd. Podoben pomen ima tudi ime Trebija. Domačini rabijo včasih tudi ime Podpogara, kar gotovo ne more biti Podpodgora.

Fr. Planina

NOVOOSELSKI ROJAK

Cerkev v Novi Oselici ima dragocen, zlat kelih z napisom: Sto. Joanni Nepomuceno in Nova Oselica Michael Peternel sacerdos 1879. Darovalec Mihael Peternel je bil pomembna osebnost. Rodil se je leta 1808 na Lanišu v Novi Oselici. Kot kaplan je napravil usposobljenostni izpit za poučevanje prirodoslovja in postal leta 1852 ravnatelj realke v Ljubljani. To službo je opravljal osem let. Bavil se je z geografijo, astronomijo, fiziko in kemijo. Sestavil je pregled domoznanstva Kranjske, ki ga je geograf Simony priporočal celo slušateljem univerze kot vzorno delo. Pisal je o Juriju Vegi, o pomenu študija realnih ved, o stanju kmetijstva, trgovine in obrti na Kranjskem. Priredil je slovensko terminologijo za geometrijo in za kemijo. Umrl je leta 1884 v Ljubljani. Po njem se imenuje ulica nasproti nekdanje realke za poslopjem univerze Peternelova ulica.

Fr. Planina

PISANA PRICA CERKLJANSKEGA NARECJA

Na nagrobniku, vzidanem v zunanjo stran cerkve v Novi Oselici, je vklesano besedilo: Tukaj pazhiva gaspud Matije Zebei faimashter Nai Osliz jebiv shtiren-dvaist lit 1829.

Fr. Planina

SKOFJELOŠKE POLETNE PRIREDITVE 1965

Tretje Škofjeloške poletne prireditve so povzele precej izkušenj iz prejšnjih dveh let. Okvirni termin je bil isti kot lani tj. 21. julij — 21. avgust, avditorij pa je bil isti kot prvo leto, in sicer grajsko dvorišče in grajska kapela. Tudi programski koncept je v glavnem ostal isti. Poseg v domačo dramsko izročilo je bila uprizoritev Medvedove tragedije v priredbi Poldeta Polenca *Za pravdo in srce*, novost pa sta bili gostovanji jeseniškega in Sentjakobskega gledališča iz Ljubljane. Prireditve so bile v celoti posvečene 20. obletnici osvoboditve, posebno pa otvoritev na predvečer dneva vstaje s Partizanskim večerom v režiji in priredbi Rada Jana. Pripravilo ga je mladinsko kulturno-umetniško društvo škofjeloške gimnazije, ki se je letos zelo aktivno vključilo v program ŠPP in ga uspešno dopolnilo.

Vsekakor je bila najbolj privlačna predstava letošnjih ŠPP uprizoritev Medvedove tragedije o kmečkih uporih *Za pravdo in srce*, saj je doživela sedem ponovitev, posnela pa jo je tudi ljubljanska televizija ter jo oddajala v svojem rednem programu. K uspehu predstave so največ pripomogli prireditelj in režiser Polde Polenec, scenograf Viktor Molka in glavni igralci: Juša Trpin, Pepe Guzelj, Jože Audič, Ivan Berce in Marinka Potočnik. Razen gostovanja gledališča »Tone Čufar« z Jesenic s Cankarjevimi Hlapci, ki zaradi zgrešenega režijskega in igrskega koncepta niso tako uspeli, je bila kvaliteta letošnjih ŠPP na izredni višini. K visokim umetniškim dosežkom lahko štejemo gostovanje Sentjakobskega glé-

dališča, ki je uprizorilo Držičevega Skopuha, in celo vrsto koncertov ter manjših prireditev. Naj jih kar naštejemo: v grajski kapeli koncert Akademskega pevskega zbora iz Ljubljane, koncert harfistke Štefice Zužek, koncert Koroškega akademskega okteta, klubski večer MKUD gimnazija z recitacijami Jenkovih Obrazov, na grajskem dvorišču pa sta bila dva koncerta narodnozabavne glasbe in za zaključek SPP koncert pevskega zbora KUD »Ivan Cankar« iz Virmaš in kvinteta Fantje s Praprotna.

Na škofjeloškem grajskem dvorišču je bilo torej 15 predstav, 4 pa v grajski kapeli. V enem mesecu je bilo v Skofji Loki 19 zelo kvalitetnih kulturnih prireditev, ki so obogatile kulturno življenje domačinov ter privabile od blizu in daleč tudi tuje obiskovalce. Letošnje ŠPP so predstavile Loko kot središče bogatega kulturnega življenja. Naj pripomnim še to, da je kritika osrednjih slovenskih časopisov vestno spremljala prireditve in jim dajala laskave ocene. Seveda se tudi prireditve niso izognile novim gospodarskim spremembam, kar je posebno v začetku povzročilo zmanjšanje publike, vendar so zadnje predstave dosegle prav tak obisk kot v prejšnjih letih. Skupno je Škofjeloške poletne prireditve 1965 obiskalo približno 10.000 obiskovalcev, lastni dohodek prireditev pa je znašal približno dva milijona dinarjev. Seveda s tem še zdaleč niso bili pokriti ogromni stroški, ki so jih zahtevale tako kvalitetne predstave.

Praksa SPP 1965 pa je pokazala, da moramo v prihodnje predvsem izbirati repertoar na domačem področju (Tavčar) in sprejemati v goste manj ansamblov, izbranci pa morajo skladno dopolnjevati domači program.

Janĳko Krek

OB DVAJSETLETNICI LJUDSKE KNJIŽNICE V ŠKOFJI LOKI

V letu 1959 je bila v Loških razgledih zapisana želja, naj bi ljudska knjižnica v Skofji Loki ob svoji dvajsetletnici postala močan kulturni center, ki bi ple-

menitil, vedril in učil ter zblíževal vse bralce v občini. Žal, pa se je čas prehitro obrnil in knjižnica bo morala praznovati ta svoj pomembni jubilej zelo skromno.

Ljudska knjižnica v Skofji Loki je bila prvič odprta 2. decembra 1945, na predvečer obletnice rojstnega dne Franceta Prešerna in je doživela zelo zanimiv in ploden dvajsetletni razvoj. Začel se je, ko je knjižnica kot Mestna ljudska knjižnica poslovala v okviru kulturnoprosvetnega društva in delovala s pomočjo prostovoljnih sodelavcev na amaterski osnovi do leta 1954, ko ji je bila dodeljena prva dotacija takratnega LOMO Škofja Loka. V letih od 1956 do 1958 se je knjižnica polagoma osamosvojila in popolnoma odcepila od društva. Postala je samostojen zavod, ki ga je ustanovila Skupščina občine Skofja Loka (odločba št. 022-9/62-2, dne 14. 11. 1962), njena dejavnost pa je bila določena takole: izposojanje knjig, časopisov in revij oziroma drugega knjižničnega gradiva na dom, v knjižnici in čitalnici, organizacija in pospeševanje knjižničarstva na območju občine Skofja Loka, vzbujanje zanimanja za knjige, delo knjižničarske matične službe za to področje, kulturnoestetska vzgoja prebivalstva itd.

Teh nalog se je knjižnica uspešno lotila, razvoj in uspehi pa so najbolj vidni v naslednji primerjalni tabeli:

Leto	Število vpisanih članov	Število obiskovalcev	Knjižni fond	Število izposojenih knjig
1945/46	65	1000	689	1.964
1959	2296	5916	7.629	15.175
1960	2579	6959	?	17.880
1961	2748	5251	8.175	11.742
1962	2987	6585	9.100	16.168
1965	5255	8620	10.050	18.582
1964	5554	9866	11.120	21.027

Vsekakor so bile doslej najvišje številke dosežene v letu 1964 in tudi izposoja v jubilejnem letu 1965 kaže nadaljnji dvig, ki mu pa v zadnjem času grozi zmanjšanje nabave novih knjig.